ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Год выдання другі

№ 15 (56)

СУБОТА

12

СНЕЖНЯ

1970 года

Цана 2 кап.

★

ЗАЎТРА — ДЗЕНЬ ВЫБАРАЎ У НАРОДНЫЯ СУДЫ

★

Зімовы змрок апускаецца на горад. Успыхваюць тысячы лямпачак. У гэтыя дні многія з іх запальваюцца над будынкамі школ і навучальных устаноў, асвятляюць шыльды з кароткім словам «Агітпункт».

Рэспубліка напярэдадні важнай падзеі ў сваім жыцці — выбараў народных суддзяў. У гарадах і вёсках Беларусі праводзіцца агітацыйна-масавая работа. Агітатары наведваюць выбаршчыкаў, праводзяць гутаркі аб савецкай выбарчай сістэме, аб працоўных поспехах у выкананні пяцігадовага плана, удакладняюць і правяраюць спісы.

ПРЫВІТАЛЬНА СВЕЦЯЦЬ АГНІ АГІТПУНКТА

РЭПАРТАЖ

Адзін з агітпунктаў нашага горада размешчан у вучэбным корпусе № 1 Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. У пакоі аформлена наглядная агітацыя. На асобным стэндзе змешчаны біяграфіі кандыдатаў у народныя суддзі, у шафе — літаратура да выбараў. Шматлікія кнігі расказваюць аб дасягненнях нашай краіны ў розных галінах дзейнасці, тут жа наведвальнік можа пазнаёміцца з брашурамі, якія расказваюць аб савецкай выбарчай сістэме, аб рабоце Саветаў дэпутатаў працоўных, аб задачах народных судоў. Змястоўна аформлен стэнд «У дапамогу агітатару». Тут прапагандысты і лектары знаходзяць неабходны матэрыял для сваёй работы.

Работу агітпункта ўзначальвае асістэнт кафедры заалогіі і дарвінізму біёлага-глебавага факультэта Аляксандр Дзмітрыевіч Ціханскі.

— У перыяд падрыхтоўкі да выбараў народных суддзяў на філалагічным, біёлага-глебавым і факультэце фізічнага выхавання быў створан агіткалектыў у саставе 56 чалавек. Работу на факультэтах узначалілі Міхаіл Акіндзінавіч Прыходзька, Іван Рыгоравіч Фірсаў, Уладзімір Уладзіміравіч Макарэвіч, Аляксандр Цімафеевіч Барысюк, — расказвае загадчык агітпункта.

У канцы кастрычніка была праведзена нарада старшых агітатараў факультэтаў, на якой размеркаваны ўчасткі вуліц, замацаваных за агітпунктам, вызначаны задачы агітатараў на перыяд перадвыбарнай кампаніі.

Агітатары актыўна ўключыліся ў работу. Хутка і дакладна склалі спісы выбаршчыкаў Ліда Сярова, Люба Ляўчэня, Люда Левіна, Валя Доўгая, Валя Брайкова, Надзя Кучаравенка, Оля Надтачаева, Ніна Агеева, Тамара Панчэня. Студэнты біёлага-глебавага факультэта падабралі адпаведную літаратуру, афармілі агітпункт. З першых дзён дзейнасці яго агітатары ўключыліся ў актыўную работу. 12 лістапада адбыўся сход выбаршчыкаў, на якім былі вылучаны кандыдаты ў састаў участковай выбарчай камісіі.

Рашэннем выканкома Савета дэпутатаў працоўных Чыгуначнага раёна ад 18 лістапада быў зацверджан састаў участковай выбарчай камісіі, работу якой узначаліў прарэктар універсітэта па вучэбнай рабоце прафесар Фёдар Мікалаевіч Харытановіч.

Многа розных мерапрыемстваў за час падрыхтоўкі да выбараў правёў агітпункт 21 лістапада выбаршчыкі аднадушна падтрымалі вылучэнне кандыдатамі ў народныя суддзі Чыгуначнага раёна Фадзея Аляксандравіча Матрунчыка, Мікалая Васільевіча Кацубы, Надзежды Емяльянаўны Плесуновай. Праз некалькі дзён яны сустрэліся са сваімі кандыдатамі. Выбаршчыкі з увагай слухалі выступленні кандыдатаў, далі ім наказ пільна стаяць на варце савецкіх законаў.

Сваіх лепшых сыноў і дочак выбіраюць працоўныя ў народныя суддзі. Вялікі жыццёвы вопыт, прынцыповасць і аб'ектыўнасць вызначаюць дзейнасць кандыдатаў. Палавіну свайго жыцця аддаў рабоце ў органах юстыцыі Фадзей Аляксандравіч Матрунчык. Больш дзесяці гадоў назад ён быў выбран суддзёй народнага суда Чыгуначнага раёна горада Гомеля. За гэты час на адказнай пасадзе Ф. А. Матрунчык зарэкамендаваў сябе сціплым, прынцыповым работнікам, аўтарытэтным прадстаўніком савецкага правасуддзя.

Многа добрага можна сказаць і аб дзейнасці двух другіх кандыдатаў у народныя суддзі — Н. Е. Плесуновай і М. В. Кацубы.

У кожнага з іх да прыходу на адказныя пасады вартавых нашага заканадаўства за плячыма былі гады працы на вытворчасці, багаты жыццёвы вопыт. А вучоба на юрыдычных факультэтах вышэйшых навучальных устаноў дала глыбокія тэарэтычныя веды.

Аб'ектыўнасць і строгасць у спалучэнні з гуманнасцю вызначае дзейнасць кандыдатаў у народныя суддзі Н. Е. Плесунову і М. В. Кацубу.

У пачатку снежня выбаршчыкі сустрэліся з намеснікам гарадскога пракурора В. А. Карасёвым. Ён адказаў на шматлікія пытанні прысутных.

Заўтра — дзень выбараў народных суддзяў. Агітпункт своечасова закончыў зверку спісаў выбаршчыкаў, кожнаму з іх пасланы запрашальныя білеты. Словам, усё гатова да выбараў.

— Мы ўпэўнены, што ў нядзелю выбаршчыкі выканаюць свой грамадзянскі абавязак і аднадушна прагаласуюць за кандыдатаў у народныя суддзі, — сказаў у заключэнне А. Д. Ціханскі.

П. РАМАНАЎ.

На здымку: агітатары звяраюць спісы выбаршчыкаў.

4 снежня ў Палацы культуры чыгуначнікаў імя У. І. Леніна адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны Дню Канстытуцыі СССР. У ім прынялі ўдзел прадстаўнікі нашага універсітэта.

На здымку: студэнты ГДУ на ўрачыстым пасяджэнні.

З ЛЕКЦЫЯМІ — У СЯЛО

Група лектараў горада, і ў іх ліку старшыня Савета СНТ універсітэта А. І. Сінюк, пабывала нядаўна на Чачэршчыне. Лектары прачыталі там звыш 20 лекцый на юрыдычныя, міжнародныя і эстэтычныя тэмы.

У прыватнасці, т. Сінюк выступаў перад калектывам фабрыкі мастацкіх вырабаў і сярэдніх школ раённага цэнтра, пабываў у вёсцы Роўкавічы, а таксама ў падшэфных школах у вёсках Дудзічы і Крутое. Асноўная тэма яго выступленняў была «Непрымірымасць савецкай і буржуазнай маралі».

Слухачы, а гэта былі рабочыя і працаўнікі сяла, школьнікі і інтэлігенцыя, праяўлялі жывую цікавасць да гутарак, актыўна ўдзельнічалі ў абмеркаванні ўзнімаемых праблем. Яны выказалі жаданне, каб падобныя мерапрыемствы праводзіліся часцей.

Наш кар.

ВЫКАЗВАЕМ ПАДЗЯКУ

Камітэту камсамола Гомельскага дзяржаўнага універсітэта.

Камітэт камсамола сярэдняй школы № 23 горада Гомеля выказвае падзяку студэнтам 4 курса факультэта фізічнага выхавання Валянціну Карамышаву, Уладзіміру Канунікаву, Аляксандру Багамазу, Федару Шобе, Валерыю Здунюку і Антаніне Кільчэўскай за актыўны ўдзел у грамадскім жыцці школы.

У час праходжання практыкі гэтыя рабяты актыўна дапамагалі ў падрыхтоўцы і правядзенні пасяджэнняў клуба вясёлых і знаходлівых, фестывалю камсамольскай песні і г. д.

Н. СУХАНОСАВА,
сакратар камітэта камсамола.

ЖЫВАТВОРНАЯ КРЫНІЦА

Нядаўна адбыўся філасофскі семінар біёлага-глебавага і геалагічнага факультэтаў, прысвечаны 150-годдзю з дня нараджэння Ф. Энгельса.

З дакладамі «Фрыдрых Энгельс і хімія як навука», «Фрыдрых Энгельс і біялогія» выступілі дацэнт А. І. Братаагаў і асістэнт А. Д. Ціханскі. Затым адбылося актыўнае абмеркаванне дакладаў. Яно яшчэ раз паказала, што геній Ф. Энгельса з'яўляецца той крыніцай, якая і ў наш час жывіць дыялектыка матэрыялістычнае прыродазнаўства.

Наш кар.

НАШ РОДНЫ ГОРАД СТАЎ АРДЭНАНОСНЫМ

Радасная вестка прыйшла нядаўна да нас, гамяльчан: Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР узнагародзіў наш родны горад ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Такім чынам, цэнтр ардэнаноснай вобласці стаў таксама ардэнаносным.

Нельга без хвалявання чытаць радкі Указа. У іх — вялікая ацэнка партыяй і ўрадам самаадданай працы гамяльчан — камбайнабудаўнікоў і станкабудаўнікоў, хімікаў і дрэваапрацоўшчыкаў, нашай слаўнай інтэлігенцыі.

Многа напісана аб тым, якім быў наш горад раней. А які ён зараз! Нягледзячы на спусташальную вайну, на тое, што ён быў амаль поўнасцю разбураны фашыстамі, Гомель літаральна ўзняўся з руін і папялішчаў і стаў адным з прыгажэйшых гарадоў рэспублікі.

Якога паўстагоддзя назад нельга было гаварыць аб Гомелі, як аб індустрыяльным цэнтры. А зараз мы маем права так сказаць. «Гомсельмаш», «Цэнтраліт», шклозавод імя Ламаносава, хімічны завод, дрэваапрацоўчы камбінат...

Якога паўстагоддзя назад нельга было гаварыць аб Гомелі і як аб навуковым і культурным цэнтры. А зараз... Універсітэт, БІИЧТ, навукова-даследчыя інстытуты, тэхнікумы ўзначальваюць навуковую і культурную работу ў Гомелі і вобласці. Імя нашых вучоных вядома далёка за межамі рэспублікі і нават краіны.

Цяжка ўявіць сабе, якім стане наш Гомель за наступнае паўстагоддзе. Самыя дзёрзкія фантасты, бадай, будуць пасаромлены, бо савецкія людзі неаднаразова ўжо ламалі прывычныя ўяўленні, так сказаць, аб прасторы і часе. Ясна адно: Гомель наш стане яшчэ прыгажэйшым і зробіць яшчэ больш значны ўклад ва ўсе галіны чалавечай дзейнасці. Залог гэтаму — нашы людзі, наш перадавы грамадскі лад, наша слаўная Камуністычная партыя, якая ўпэўнена вядзе савецкі народ па шляху будаўніцтва камунізма.

На здымку справа — горад цягнецца ўвысь.

К. ВІХРОЎ.

На здымку: у лабараторыі оптыкі фізічнага факультэта.

Фундаментальная работа аб беларускай дзіцячай літаратуры

Незайздроснае становішча дзіцячай літаратуры было ў часы да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Не на аднолькавым узроўні развівалася і літаратура для дзяцей усходніх славян.

Руская і ўкраінская дзіцячыя літаратуры ўжо ў пачатку XIX стагоддзя мелі класічныя творы. Аб велізарным грамадскім значэнні мастацкага слова ў выхаванні падрастаючага пакалення гаварыў В. Бялінскі, упершыню прад'яўляючы вялікія патрабаванні да дзіцячай літаратуры. Ад Пушкіна і Лермантава, Аксакава і Яршова да Караленкі і Чэхава, Маміна-Сібірака і Горкага ідзе руская літаратура для дзіцячага чытача.

Заснавальнік новай украінскай літаратуры Шаўчэнка з'яўляецца і зачынальнікам нацыянальнай дзіцячай літаратуры. Шаўчэнка і Марка Ваўчок, Франко і Леся Украінка, Кацюбінскі і Стэфанік вялі барацьбу за літаратуру для дзяцей на роднай мове, пашыралі яе жанравую і тэматычную арбіту.

У ПАРАЎНАННІ з братнімі літаратурамі беларуская дарэвалюцыйная дзіцячая літаратура выглядае вельмі бедна. Хаця асобныя творы для дзяцей сустракаюцца ў творчасці Багушэвіча, Лучыны, Гурыновіча — узнікненне ўласна нацыянальнай дзіцячай літаратуры адносіцца да перыяду першай рускай рэвалюцыі. Менавіта ў гэтыя гады, па словах Герцэна, самыя ганебныя і бессаромныя ў гісторыі рускай інтэлігенцыі, адбыліся прыкметныя зрухі ў беларускай літаратуры для дзяцей. На роднай мове з'явіліся першыя кніжкі, адрасаваныя непасрэдна дзецям: «Лямэнтар», выдадзены пецярбургскай суполкай «Загляне сонца і ў наша ваконца», «Першае чытанне для дзетак беларусаў» і «Гасцінец для малых дзяцей» Цёткі, «Другое чытанне для дзяцей беларусаў» Коласа.

Пасля Вялікага Кастрычніка карэнным чынам змянілася становішча ўсходнеславянскіх літаратур для дзяцей. Дзіцячая літаратура стала прадметам асаблівых клопатаў партыі і ўрада. Велізарная работа праводзілася і ў Беларусі за стварэнне нацыянальнай літаратуры для дзяцей і юнацтва. За 50 год Савецкай улады абагацілася не толькі мастацкая літаратура, а і крытычная і эстэтычная думка.

Важнай падзеяй у літаратурным і грамадскім жыцці рэспублікі з'явілася выданне ў апошнія гады двухтомнай анталогіі савецкай дзіцячай літаратуры. Свет убачыла «Хрэстаматыя па беларускай дзіцячай літаратуры» і іншыя працы.

МАНАГРАФІЯ Э. С. Гурэвіч «Беларуская дзіцячая літаратура» — сур'ёзнае даследаванне працэсу станаўлення нацыянальнай літаратуры для падрастаючага пакалення. Напісана кніга з добрым веданнем эпохі, на высокім эстэтычным узроўні. Лагічнасць, навуковая паслядоўнасць далі магчымасць аўтару заўважыць і пераканаўча вызначыць асноўныя тэндэнцыі развіцця беларускай дзіцячай літаратуры ў савецкі час.

Кніга пабудавана па жанрава-храналагічнаму прынцыпу ў спалучэнні з праблемным даследаваннем літаратурных з'яў. Гэта дазволіла Э. Гурэвіч выявіць агульныя заканамернасці эвалюцыі дзіцячай літаратуры шырока, абагульнена і гістарычна. Аўтар паказвае асноватворнае значэнне партыйных дакументаў, вялікую ролю М. Горкага, А. Макаранкі, Н. Крупскай, А. Луначарскага ў фарміраванні дзіцячай літаратуры.

Усё гэта, разам узятае, дапамагло перадаць «дух» часу, асэнсаваць велізарны матэрыял, трапна ацаніць уклад амаль кожнага пісьменніка, пішучага ці пісаўшага для дзяцей, вылучыць індывідуальныя рысы яго творчасці.

Грунтоўна і даступна вядзецца ў кнізе размова аб казцы ў нацыянальнай літаратуры. Вядома, што казка на першым этапе фарміравання беларускай савецкай літаратуры для дзяцей адыгрывала вядучую ролю. Крытык справядліва заўважае, што для маладой беларускай дзіцячай літаратуры «адмаўленне ад казак было б асабліва балючым, правільней кажучы, пагібельным». Аўтар манаграфіі падкрэслівае значны ўклад беларускіх класікаў (Я. Коласа, У. Дубоўкі, З. Бядулі) ў справу барацьбы савецкіх пісьменнікаў другой паловы 20-х гадоў з педолагамі за права на казку для дашкалят. Прыводзіцца мноства фактаў творчага ўплыву на развіццё беларускай літаратурнай казкі пісьменнікаў Горкага, Маякоўскага, Маршака, Чукоўскага. Незразумела толькі, чаму Гурэвіч нічога не гаворыць пра цудоўную кнігу К. Чукоўскага «Маленькие дети», якая выйшла ў 1925 годзе (цяпер гэтая кніга шырока вядома пад назвай «От двух до пяти»).

Разважаючы аб нацыянальнай літаратурнай казцы, перш за ўсё з мастацкага боку, крытык выкрывае і прагалы ў выкарыстанні фальклорных традыцый, якія мелі месца нават у лепшых майстроў мастацкага слова.

ГЛЫБОКА і цікава праналізаваны асобныя творы пісьменнікаў. Кніга, у прыватнасці, дапамагае правільна зразумець творчасць класікаў беларускай дзіцячай літаратуры — Купалы, Коласа, Бядулі, Маўра, Лынькова.

Прачулыя і свежыя радкі напісаны пра Я. Купалу як дзіцячага паэта. Навізна ёсць і у ацэнцы «Міколкі-паравоза» М. Лынькова.

На прафесійным узроўні даследуецца творчасць Янкі Маўра — старэйшага беларускага пісьменніка, заснавальніка нацыянальнай мастацкай прозы для дзяцей і падлеткаў. Э. Гурэвіч асвятляе тыя бакі твораў, міма якіх праходзілі яе папярэднікі.

Арыгінальныя меркаванні аб развіцці дзіцячай аповесці. Жанр гэты не меў багатых нацыянальных традыцый. І піянерам беларускай савецкай літаратуры для дзяцей многа давялося папрацаваць, перш чым аповесць стала адпавядаць патрабаванням гэтага літаратурнага жанра. Невыпадкова ў даваенныя гады ў дзіцячай літаратуры было многа перакосаў, панавалі шаблоннасць і фармалізм, спрошчанасць і маралізатарства. Э. Гурэвіч не толькі пералічвае памылкі, а і аналізуе прычыны іх узнікнення.

СУСТРАКАЮЦЦА ў манаграфіі і асобныя недахопы. Так, яўная нацяжка адчуваецца ў трактоўцы некаторых вобразаў, напрыклад, Санькі, героя аповесці В. Каваля «Санька-сігналіст»). Цяжка згадзіцца і з выказваннем Э. Гурэвіч, што ў сучаснай беларускай прозе для дзяцей «аповесць... заняла пануючае месца, захапіла камандную вышыню». На нашу ж думку, гэта ўласціва толькі прозе, адрасаванай сярэдняму і старэйшаму ўзросту, але ні ў якім выпадку не характэрна для літаратуры для малодшых школьнікаў, а тым больш для дашкольнікаў.

Не зусім удаліся, на мой погляд, старонкі кнігі, на якіх ідзе гутарка аб праблеме псіхалагізацыі ў дзіцячай літаратуры. Наўрад ці варта даказваць даўно вядомую ісціну аб несупрацьпаказанасці псіхалагізму ў літаратуры для дзяцей. Ці не лепш было б паказаць, які стан псіхалагізацыі дзіцячых твораў. А сказаць ёсць аб чым. У раскрыцці дзіцячых пачуццяў, тонкіх рухаў іх душы беларуская літаратура прыкметна адстае ад рускай і ўкраінскай.

Кваліфікавана вядзецца размова аб ленінскай гуманістычнай канцэпцыі ў дзіцячай літаратуры. Э. Гурэвіч правільна б'е трывогу аб недастатковай выразнасці творчай задумы ў творах нацыянальных пісьменнікаў, аб аднабаковай інтэрпрэтацыі вобраза У. І. Леніна. Але яна не выявіла, што паслужыла гэтаму прычынай. Гаварыць жа паспешліва аб тэме «Ленін і дзеці» нельга, бо гэта адна з вечна жывых тэм у дзіцячай літаратуры.

Уважліва вывучае Э. Гурэвіч шляхі развіцця беларускай савецкай паэзіі. Цікавыя яе погляды і пры аглядзе перыядычнага друку. Аднак амаль не ўдзелена ўвагі драматургіі. Змест казачных п'ес А. Гаруна, В. Сташэўскага, М. Блісцінава, І. Гурскага, А. Пальчэўскага, В. Вольскага не аналізуецца, а проста фіксуецца.

Даследчык не ўтойвае недахопаў, якія маюць яшчэ месца у нашай літаратуры для дзяцей. І адзін з галоўных недахопаў — адсутнасць у асобных дзіцячых кнігах нацыянальнай своеасаблівасці, што дазваляе іх герояў без намаганняў перасаджваць на любую глебу, яны не звязаны ні з беларускай прыродай, ні з бытам народа. Радуючыся жанрава-паэтычным і ідэйна-тэматычным узбагачэннем беларускай дзіцячай літаратуры ў апошнія гады, крытык у той жа час не без падстаў клапоціцца, што нацыянальная літаратура для дзяцей «не пераадолела яшчэ пэўнай аднастайнасці жанраў».

ДОБРАЯ асаблівасць кнігі Э. Гурэвіч — пастаянная прысутнасць у ёй «атмасферы» літаратурнага працэсу.

Кранае смеласць і навізна многіх выказванняў, супастаўленняў і параўнанняў твораў беларускіх пісьменнікаў з творамі лепшых савецкіх літаратараў, якія пішуць для дзяцей. Удумліва разглядаецца ў кнізе праблемна-тыпалагічная агульнасць рускай і беларускай літаратур.

Разам з тым, надта ўжо сцісла сказана аб перакладчыцкіх сувязях усходнеславянскіх дзіцячых літаратур. Здзіўляе, чаму зусім абыйдзены цудоўныя вершы для дзяцей Я. Пушчы, К. Буйлы, М. Чарота, С. Шушкевіча. Не зусім удала ахарактарызавана і паэзія на ваенную тэматыку.

Не аргументаваны таксама цытаты і спасылкі, у выніку па аднаму і таму ж пытанню сустракаюцца супрацьлеглыя выказванні.

Вядома, на многія пытанні праца адказу не дае. Ды і стваральнік яе не прэтэндуе на вычарпальную паўнату. У цэлым жа мэта, пастаўленая Э. Гурэвіч — гістарычна асвятліць шляхі развіцця нацыянальнай дзіцячай літаратуры за паўвека існавання Савецкай улады, вызначыць агульныя заканамернасці літаратурнага працэсу, данесці да чытача своеасаблівасць амаль кожнага пісьменніка — дасягнута.

Р. ЛІТВІНАЎ,
аспірант.

КАЛІ ХОЧАШ ТЫ ЗНАЙСЦІ СЯБРОЎ...

НЯСЕЦЦА час у сваю незваротную бяс к о н ц а с ц ь. Здаецца, нядаўна балелі плечы ад стомы пасля першых дзён работы на будоўлях Беларусі і Казахстана ў байцоў студэнцкіх будаўнічых атрадаў нашага універсітэта. Аднак ужо засталіся ззаду працоўныя дні і цікавыя сустрэчы з новымі людзьмі на месцах дыслакацыі атрадаў, даўно прачытаны лекцыі і пастаўлены канцэрты для мясцовага насельніцтва. Падведзены ўжо і вынікі працоўных спраў. І радасна за нашых рабят, за іх сумленную працу на будаўнічых аб'ектах. Доказам служаць занятыя тры першыя месцы на абласным аглядзе студэнцкіх будаўнічых атрадаў.

Пераможцамі, як вядома, сталі атрады «Геліос-70», «Амфібія» і «Няптун». Акрамя таго, «Геліосу-70», камандзірам якога быў Уладзімір Мядзведскі, а камісарам — Яўген Бабічаў, прысуджана адно з першых месц сярод студэнцкіх будаўнічых атрадаў рэспублікі. А нядаўна Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР за актыўны ўдзел у студэнцкім працоўным семестры ўзнагародзіла Граматай нашых студэнтаў Леаніда Кобрусева і Уладзіміра Сехіна.

Падведзены вынікі, атрыманы пераходныя Чырвоныя Сцягі, прэміі, падзякі, граматы. І наш атрад, які мы назвалі «Няптун», таксама атрымаў сваю, так сказаць, долю пашаны. І, па-мойму, заслужана. Мы працавалі ў Добрушскім будаўніча-мантажным упраўленні меліярацыі. Работа была не з лёгкіх — пракладванне асушальных каналаў, будаўніцтва шлюзаў. Яна патрабуе не толькі, як кажуць, чыста фізічнай працы, але і ўмення, у сваім родзе майстэрства.

Як камандзір, магу сказаць: рабяты справіліся з работай на «выдатна». Ударна працавалі Васіль Яўменаў, Пётр Тушынскі з фізічнага факультэта, Тамара Панчэня з факультэта фізічнага выхавання і многія іншыя. Хай не крыўдзяцца на мяне рабяты, што я не пералічваю прозвішчы ўсіх. Але гэта толькі таму, што пералік заняў бы шмат месца. Літаральна ўсе яны заслужылі высокай пахвалы.

Вядома, не ўсім удалося праславіцца, заняць прызавыя месцы. Але набыта нешта значна больш каштоўнае — дружба, праверанай сумеснай працай, адзіным парывам рамантыкі. Тут па-сапраўднаму праявіліся характары кожнага ў паасобку.

Працоўны семестр-71... Ён будзе не менш напружаным, чым яго папярэднік. Нас павінна быць амаль на 100 чалавек больш, а значыць, і суму большую мы павінны будзем асвоіць. Вас, рабяты, чакаюць будоўлі Казахстана, Комі АССР, аб'екты меліярацыі. Мы таксама будзем будаваць школы, жылыя дамы, сельскагаспадарчыя аб'екты ў нашай вобласці і рэспубліцы. Словам, работа прадстаіць немалая. Аднак, калі вы сапраўдныя рамантыкі, вас не спалохаюць цяжкасці. Мы заклікаем: калі ласка да нас! Ужо зараз, сябры, вы павінны падумаць, куды паехаць і з якім атрадам.

А калі вы маеце якія-небудзь пажаданні і прапановы, то вас заўсёды чакаюць у штабе працоўных спраў універсітэта, які размешчан у камітэце камсамола.

Закончыць мне хацелася б радкамі з вядомай песні. Яна, па-мойму, добра перадае тую абстаноўку, якая заўсёды пануе ў студэнцкіх будаўнічых атрадах.

Если хочешь ты найти
друзей —
Собирайся с нами в путь
скорей.
Собирайся с нами в дальний
путь,
Только песню не забудь.

В. КАСЮК,
студэнт 4 курса фізічнага факультэта, начальнік штаба працоўных спраў універсітэта.

АДПАЧЫВАЕМ ЦІКАВА І ЗМЯСТОЎНА

Студэнцкае жыццё. Шматграннае і змястоўнае яно. Гэта не толькі лекцыі, семінары і калоквіумы, залікі і экзамены. Гэта, безумоўна, і разнастайны адпачынак.

У нашай групе вучацца юнакі і дзяўчаты з рознымі здольнасцямі. Кожны з іх, апрача заняткаў, прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці свайго невялікага калектыву, а таксама факультэта і універсітэта. Нас аб'ядноўвае не толькі вялікая любоў да матэматыкі. У кожнага ёсць свой любімы паэт, пісьменнік. Адны захапляюцца класічнай музыкай, другія — аматары лёгкай эстраднай музыкі, трэція — вывучаюць творчасць лепшых прадстаўнікоў рускага і сусветнага жывапісу. Ці пералічыш схільнасці і захапленні кожнага з нас!

Шмат цікавых мерапрыемстваў прайшло ў нашай групе за першыя месяцы бягучага навучальнага года. Камсамольцы групы прымалі актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні літаратурных вечароў. Аб творчасці Сяргея Ясеніна захапляюча расказалі сваім таварышам Наташа Юшчанка і Мальвіна Башынская. Жыццю Буніна прысвяцілі свае выступленні Наташа Абатурава, Таня Купрэева і Надзя Амбрузава.

Я думаю, што многа карыснага даведаліся мы і з гутарак аб творчасці французскага скульптара Агюста Радэна і іспанскага мастака Веласкеса. Іх падрыхтавалі Люда Слабко і Наташа Шатон.

Аднак не толькі літаратурай і мастацвам захапляюцца рабяты. Яны праводзяць свой адпачынак на стадыёне і ў спартыўных залах. Аляксей Атрохаў — нядрэнны барэц. Саша Гарбатоўскі аддаў сваё сэрца цяжкай атлетыцы. Гэтым жа відам спорту займаецца і яго брат Міша.

Я расказала аб некаторых мерапрыемствах, праведзеных у нашай групе. У бліжэйшыя дні мы намячаем правесці лекцыю аб жыцці Людвіга ван Бетховена, вечар паэзіі.

М. ЗАХАРАНКА,
прафгрупорг 2 групы 4 курса механіка-матэматычнага факультэта.

На здымку: нашы актывісты — Віктар Жураўскі і Валянціна Сіроценка. Іх, безумоўна, больш.

ПАМЯТКА ПРАФОРГА СТУДЭНЦКАЙ ГРУПЫ

У адпаведнасці са Статутам прафсаюзаў СССР члены прафсаюза вучэбнай групы аб'ядноўваюцца ў прафсаюзную групу.

Для арганізацыі і кіраўніцтва прафсаюзнай работай у групе выбіраецца праforг тэрмінам на адзін год. Выбары праforга праводзяцца адкрытым галасаваннем на агульным сходзе членаў прафсаюза групы.

У дапамогу прафгрупоргу таксама адкрытым галасаваннем выбіраюцца культарганізатар, фізорг і іншыя актывісты. Колькасць актывістаў, выбіраемых у дапамогу праforгу, вызначае прафбюро факультэта з улікам канкрэтных умоў. Праforг праводзіць сваю работу ў цесным кантакце з камсоргам і старастам групы. Разам з імі ён састаўляе адзіны план ідэйна-выхаваўчай, вучэбнай, культурна-масавай і спартыўнай работы.

ЗМЕСТ РАБОТЫ ПРАФГРУПОРГА

У ПЫТАННЯХ ВУЧЭБНАЙ РАБОТЫ

Сістэматычна праводзіць сходы па пытаннях паспяховасці, самастойнай работы, выканання курсавых работ, арганізацыі і правядзення практыкі, падрыхтоўкі да экзаменацыйнай сесіі, вучэбнай дысцыпліны.

Праforг мабілізуе студэнтаў на глыбокае вывучэнне дысцыплін, падрыхтоўку да семінарскіх заняткаў, выкананне лабараторных работ і хатніх заданняў, своечасовае выкананне курсавых работ, вывучэнне рэкамендаванай вучэбнай літаратуры, папулярызуе лепшыя метады самастойнай работы, арганізуе дапамогу студэнтам, якія не паспяваюць у вучобе, праводзіць работу па ўцягненню студэнтаў групы ў навуковыя студэнцкія гурткі, ставіць пытанні перад прафбюро і кіраўніцтвам факультэта аб заахвочванні лепшых студэнтаў, выдатнікаў вучобы.

У ПЫТАННЯХ МАТЭРЫЯЛЬНА-БЫТАВОЙ РАБОТЫ

Праforг вывучае матэрыяльнае становішча студэнтаў групы, бытавыя ўмовы іх жыцця;

прымае актыўны ўдзел у камісіі па назначэнню стыпендый студэнтам групы;

уносіць прапанову прафгрупы аб прадастаўленні маючым патрэбу ў жыллі студэнтам месца ў інтэрнаце;

дапамагае студэнтам, якія маюць у гэтым патрэбу, у атрыманні пуцёвак у дамы адпачынку, санаторыі, матэрыяльнай дапамогі;

арганізуе наведванне студэнтаў, якія жывуць у інтэрнаце і на прыватных кватэрах, для азнаямлення з жыллёвымі ўмовамі;

арганізуе наведванне хворых студэнтаў для аказання ім неабходнай дапамогі, аказвае ўвагу студэнтам, якія знаходзяцца на стацыянарным лячэнні;

арганізуе студэнтаў на лепшае выкананне работ па самаабслугоўванню і працоўнаму выхаванню.

У ПЫТАННЯХ КУЛЬТУРНА-МАСАВАЙ РАБОТЫ

Разам з камсоргамі забяспечвае сістэматычнае правядзенне са студэнтамі гутарак аб важнейшых падзеях, якія адбываюцца ў нашай краіне і за мяжой;

разам з культарганізатарам праводзіць работу па павышэнню культурнага ўзроўню членаў прафсаюза, праводзіць у групах гутаркі і дыспуты па пытаннях навукі і мастацтва, літаратуры, арганізуе наведванне студэнтамі тэатраў, кіно, музеяў, дабіваецца шырокага ўдзелу студэнтаў у мастацкай самадзейнасці, у правядзенні тэматычных вечароў адпачынку, змагаецца за здаровы быт;

дапамагае ў рабоце пярвічным арганізацыям ДТСААФ і Чырвонага Крыжу, спартыўнаму таварыству «Буравеснік».

У ПЫТАННЯХ АРГАНІЗАЦЫЙНА-МАСАВАЙ РАБОТЫ

Праforг ажыццяўляе прыём усіх студэнтаў у члены прафсаюза, ставіць іх на прафсаюзны ўлік, сочыць за своечасовай уплатай членскіх узносаў, адказвае за стан дакументацыі, якая захоўваецца ў прафкоме, сістэматычна вядзе дзённік уліку работы.

ПАРАДАК РАБОТЫ ПРАФОРГА

Прафгрупорг працуе па плану прафбюро факультэта;

робіць справаздачу аб сваёй рабоце на сходзе прафгрупы і перад вышэйстаячымі органамі;

ставіць на абмеркаванне схода прафсаюзнай групы пытанні аб стане вучэбнай работы, вучэбна-працоўнай дысцыпліны, выхаваўчай работы ў прафгрупе, аб прыёме ў члены прафсаюза, аб ходзе ўплаты членскіх узносаў, робіць справаздачы аб рабоце фізкультурнага арганізатара, вырашае іншыя пытанні ў гэтым плане;

паведамляе членам прафгрупы аб важнейшых рашэннях прафбюро факультэта, аб ходзе выканання плана работы прафгрупы, аб выкананні раней прынятых рашэнняў.

ПРАФКОМ ГДУ.

ПРОФІЛЬ КАЛЕГІ

Раздумваючы над здымкамі, якія вывешаны ў галоўным корпусе універсітэта, на сцяне паміж другім і трэцім паверхамі, я ўбачыў, перш за ўсё, лірызм, уласцівы Уладзіміру Васільцову, студэнту-завочніку біёлага-глебавага факультэта, аўтару выстаўкі.

Хацелася б коратка, перш чым працягваць размову аб выстаўцы, пазнаёміць з аўтарам здымкаў, з яго творчай біяграфіяй. Фатаграфіяй Уладзімір пачаў займацца яшчэ тады, калі працаваў у партрэтным цэху фабрыкі бытавых паслуг у Гомелі. Пасля — работа на тэлестудыі кінааператарам, дзе ён, дарэчы, працуе па сённяшні дзень.

Работа на тэлестудыі заўсёды звязана з выездамі, а ў выніку гэта многа дае аўтару.

Выкарыстанне сродкаў фатаграфіі ў Васільцова разнабаковае і часта вельмі простае. Возьмем яго работу «Перад навальніцай». На першы погляд здаецца, што такое мы ўжо бачылі. Але калі прыгледзецца, дык ёсць у гэтым здымку нешта сваё, новае. Мы адчуваем набліжэнне навальніцы. Здаецца, вось-вось пойдзе дождж. Здымак, прама трэба сказаць, удаўся аўтару.

Сярод фотааматараў і нават прафесіяналаў бытуе меркаванне, што пры фатаграфаванні пейзажу не варта абцяжарваць сябе выбарам месца здымкі. Маўляў, глядач сам знойдзе тое, адзінае месца. Але гэта зусім не так. Тут трэба праявіць здольнасць, каб чытач адчуў сілу, веліч прыроды. Напрыклад, сосны ў «Ранішнім лесе» як нельга лепш перадаюць стан прыроды, у іх урачыста-маўклівай прыгажосці як бы адчуваецца голас стагоддзяў. Ранішні туман, ледзь-ледзь прабіваючыяся промні сонца — усё гэта створана толькі фатаграфічнымі сродкамі, без прымянення рэтушы і да т. п.

У кожнага аўтара ёсць любімая тэма. Такой тэмай для Васільцова з'яўляецца фатаграфаванне птушак і жывёл. Па яго словах, яны непасрэдныя, і ўбачыць гэтую непасрэднасць і жывасць не так лёгка. Але затое якое задавальненне прыносіць здзяйсненне жадання.

Нельга не звярнуць увагу на работу «Зжыўся з эпохай». Трэба адзначыць, што гэты здымак адзначан дыпломам на міжнароднай выстаўцы ў Лондане.

Здавалася б, што тут асаблівага — бусел на апоры лініі электраперадач. Усё гэта мы з вамі не раз бачылі і ўсё здаецца звычным. Але гэты здымак нельга так характарызаваць таму, што ракурс, кропка здымкі тут не зусім звычайная. У гэтым здымку перададзены эпоха і яе веліч. Падабаецца дынамічнасць работы.

Стала ўжо трафарэтам паказваць на здымках птушак, якія ляцяць на фоне блакітнага неба. Здымаючы стаю птушак, Васільцоў зрабіў інакш, выбраў іншае рашэнне. Здымкі рабіліся з высокай кропкі, таму птушкі апынуліся ніжэй аўтара. У гэтым творчая ўдача здымка «Атакуючыя турухтаны».

Работа «Маленькая дрэсіроўшчыца» прыцягвае ўвагу тым, што тут як нельга лепш перададзен стан дзяўчынкі, яе радаснае жаданне як мага хутчэй навучыць шчаня хадзіць на задніх лапках. Удала выбран момант з рукой, якая ў любы момант прыйдзе на дапамогу жывёліне. Гэты здымак — адзін з лепшых у калекцыі аўтара і раскрывае яго творчую манеру выканання.

На мой погляд, віднае месца ў выстаўцы займае работа «Сустрэча». Тут спатрэбілася ўменне быць гатовым да любых нечаканасцей. Калі паляўнічы прысеў адпачыць, выйшла з лесу ласянё. Гэта, на першы погляд, кідаецца ў вочы. Але... Прыгледзьцеся больш уважліва, і вы ўбачыце іншы штрых у гэтай рабоце. Ласянё збянтэжана ад нечаканай сустрэчы і вось-вось уцячэ. Варта толькі паляўнічаму паварушыцца. І чалавек здзіўлен гэтай нечаканасцю. У здымку чэпка схоплена і перададзена сітуацыя рэдкага выпадку. Гэты здымак таксама адзначан дыпломам на лонданскай выстаўцы.

Захапленне фатаграфаваннем птушак і жывёл, іх звычак патрабуе глыбокіх ведаў. Таму Уладзімір Васільцоў — на завочным аддзяленні біёлага-глебавага факультэта. Веды, набытыя ва універсітэце, дапамагаюць яму ў нялёгкай, але цікавай рабоце.

Трэба сказаць некалькі слоў і аб шарахаватасцях. Ёсць здымкі, аддрукаваныя не на тым нумары фотапаперы, некаторыя з іх маюць толькі дакументальны характар. Да іх ліку належаць здымкі «Вечарам» і «На зорцы». Яны сходныя паміж сабой. Тут мае месца фіксацыя факта. Думаю, што аўтар згодзіцца са мной.

Зараз У. Васільцоў рыхтуецца да персанальнай выстаўкі ў Гомелі.

Вось такі Уладзімір Васільцоў — біёлаг, кінаапаратар, фатограф. Ён не можа не здымаць пейзажы, птушак, жывёл, не можа не аддаваць усяго сябе пошуку цікавых здымкаў, робячы шматкіламятровыя пераходы з цярпеннем і вынослівасцю сапраўднага аматара прыроды.

А. РУДЧАНКА,
фотакарэспандэнт.

КУТОК АМАТАРА ПРЫРОДЫ

У атаку.

Раззлаваўся.

«Прыйшла, рассыпалась, клакамі
Павісла на суках...»

Фотаэцюд Р. Пінскага.

УВАГА! УВАГА!

Сёння, дарагія таварышы мы адкрываем куток аматара прыроды. Вы, відаць, прачыталі цікавую карэспандэнцыю «Профіль калегі», у якой расказваецца аб фотавыстаўцы студэнта-завочніка нашага універсітэта Уладзіміра Васільцова, вялікага аматара прыроды. Мы змяшчаем тут таксама 2 здымкі Уладзіміра. На выстаўцы, што размешчана ў галоўным корпусе на сцяне паміж другім і трэцім паверхамі, яны ідуць пад нумарамі 17 і 38. Здымкаў там, вядома, значна больш. Але подпісаў пад імі няма. Вось мы і хочам, каб вы пафантазіравалі, іншымі словамі, прыдумалі да здымкаў подпісы. Лепшыя мы апублікуем.

Вядома, гэтым куток аматара прыроды не абмяжуецца. Мы будзем друкаваць таксама розныя былі, цікавыя расказы з жыцця паляўнічых, рыбаловаў, проста аматараў прыроды. Для пачатку вы можаце знайсці сюжэт для такога расказа нават у гэтай выстаўцы. Калі, вядома, старанна падумаеце. А наогул поле дзейнасці кутка такое ж неабсяжнае, як неабсяжная прыгажосць нашай роднай прыроды. І калі вы сапраўдны аматар прыроды, вы не зможаце прайсці міма нашага кутка.

Адзіная просьба да вас, дарагія сябры: не саромейцеся, прыходзьце ў рэдакцыю як да сябе дадому. Інакш мы можам падумаць, што вы не любіце прыроду.

Мы чакаем вас, сябры!

Стань членам таварыства выратавання на водах!

ОСВОД ствараецца па тэрытарыяльна-вытворчаму прызнаку: пярвічныя арганізацыі ствараюцца па месцу работы, вучобы і аб'ядноўваюцца ў гарадскія, раённыя і абласныя.

ОСВОД з'яўляецца масавай грамадскай арганізацыяй, якая працуе на аснове творчай ініцыятывы і самадзейнасці членаў таварыства пад кіраўніцтвам партыйных, савецкіх органаў у цеснай сувязі з іншымі дзяржаўнымі і грамадскімі арганізацыямі.

Беларускае таварыства выратавання на водах мае свой сцяг, эмблему і нагрудны значок.

Асноўнымі задачамі таварыства выратавання на водах з'яўляюцца:

— фарміраванне ў членаў ОСВОДа камуністычнага светапогляду, выхаванне ў іх любві да сацыялістычнай Радзімы, да мора і савецкага флоту, пачуцця патрыятызму і пралетарскага інтэрнацыяналізма, а таксама смеласці, адвагі і мужнасці — неабходных якасцей пры выкананні высокай і гуманнай задачы па выратаванню чалавека на водах;

— прыцягненне шырокай грамадскасці да актыўнага ўдзелу ў растлумачальнай і арганізатарскай рабоце сярод насельніцтва па прадухіленню няшчасных выпадкаў на водах, прыцягненне яго да ўдзелу ў мерапрыемствах па ахове жыцця людзей на рэках, азёрах і іншых вадаёмах;

— каардынацыя дзейнасці ўсіх прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў, навучальных устаноў у мэтах масавага абучэння насельніцтва плаванню і прыёмам выратавання на водах;

— удзел у рабоце паводкавых камісій у час паводак і іншых стыхійных здарэнняў на вадзе;

— удзел разам з прафсаюзнымі і камсамольскімі арганізацыямі ў забеспячэнні мер бяспекі пры адпачынку дзяцей у піянерскіх лагерах, размешчаных на берагах рэчак, азёр і вадаёмаў.

Членамі таварыства выратавання на водах могуць быць грамадзяне СССР, дасягнуўшыя 14-гадовага ўзросту, якія прызнаюць статут таварыства і ўдзельнічаюць у адной з яго пярвічных арганізацый. Прыём ў члены ОСВОДа праводзіцца сходам пярвічнай арганізацыі або саветам мясцовай арганізацыі таварыства.

Член таварыства абавязан выконваць патрабаванні статута ОСВОДа, актыўна ўдзельнічаць у рабоце адной з яго пярвічных арганізацый, своечасова плаціць членскія ўзносы, пастаянна рыхтаваць сябе для аказання дапамогі людзям, якія церпяць бедства на водах.

Прынятаму ў члены таварыства выдаецца членскі білет і нагрудны значок.

Мы прывялі тут некаторыя палажэнні статута таварыства выратавання на водах. Яно ўжо дзейнічае. Пярвічная арганізацыя ствараецца і ў нашым універсітэце. У ёй зараз налічваецца каля 400 членаў. Задача ставіцца такая, каб наша арганізацыя была як мага больш масавай. Што ж датычыцца факультэта фізічнага выхавання, то тут членамі ОСВОДа павінны быць усе.

У нас створан савет пярвічнай арганізацыі, у які ўваходзіць 18 чалавек. Мы спадзяёмся, што партком, рэктарат, грамадскія арганізацыі будуць усямерна садзейнічаць таварыству, і мы зможам паспяхова выконваць свае абавязкі.

Таварышы! Уступайце ў таварыства выратавання на водах!

П. СІЗОЎ,
старшыня савета таварыства выратавання на водах ГДУ, выкладчык кафедры тэорыі і практыкі фізвыхавання.

ПЕРШЫЯ СТАРТЫ

Рана прыступілі да трэніровак гомельскія канькабежцы, якія знаходзяцца на трэніровачных зборах у горадзе Слабадскім Кіраўскай вобласці. Ужо 22 лістапада яны прынялі ўдзел у першых спаборніцтвах.

Вызначылася студэнтка універсітэта В. Тарасава, якая перамагла на дыстанцыях 500 і 1000 метраў.

У мужчын на 500-мятровай дыстанцыі лепшы вынік паказаў В. Рагаўцоў, наступныя месцы занялі А. Наумаў і В. Цітоў. Апошні перамог у бегу на 1500 метраў.

Канькабежцы універсітэта напружана рыхтуюцца да стартаў зімовай спартакіяды прафсаюзаў.

А. ГРУЗІНАЎ,
старшы выкладчык факультэта фізвыхавання.

Здымкі для гэтага нумару газеты зрабіў **А. Рудчанка.**

Рэдактар **К. КАЛІНАЎ.**

АЗ 34212. «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108. Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Камітэта Савета Міністраў БССР па друку. Гомель, Савецкая, 1. Заказ 8069